6వ కార్యం: తహజ్జుద్‌కు గల పుణ్యానికి సరిసమాన-మైన ఇతర సత్కార్యాలు

తహజ్జుద్ నమాజు యొక్క విలువ అల్లాహ్ వద్ద చాలా గొప్పగా ఉంది. ఫర్జ్ నమాజుల తర్వాత ఎక్కువ శ్రేష్ఠతగల నమాజు తహజ్జుదే. దాని ప్రత్యేకతల్లో: అది కేవలం పాపాలను హరించి వేయడమే గాకుండా; దానిని పాటించేవారిని పాపంలో పడకుండా కాపాడుతుంది. ప్రవక్త ﷺ ఇలా తెలిపారని అబూ ఉమామా బాహిలీ رضي الله عنه ఉల్లేఖించారుః

عَلَيْكُمْ بِقِيَامِ اللَّيْلِ فَإِنَّهُ دَأَبُ الصَّالِحِينَ قَبْلَكُمْ، وَهُوَ قُرْبَةٌ إِلَى رَبِّكُمْ، وَمَكْفَرَةٌ لِلسَّيِّئَاتِ، وَمَنْهَاةٌ لِلإِثْمِ

“మీరు తహజ్జుద్ నమాజు చేయండి, అది మీకంటే ముందు పుణ్యాత్ముల

https://teluguislam.net

సద్గుణం, మీ ప్రభువు సాన్నిధ్యానికి చేర్చునది, పాపాలకు పరిహారం మరియు అపరాధాల నుండి వారిస్తుంది". (తిర్మిజి 3549, ఇబ్ను ఖుజైమా 1135, సహీహుత్తర్గీబ్ 624లో హసన్ లిగైరిహి అని ఉంది).

పూర్వ పుణ్యపురుషులు రహిమహుముల్లాహ్ యే కాదు, గత సమీప కాలాల్లో మన తాతముత్తాతలు తహజ్జుద్ నమాజులో ఏ కొరతా చూపేవారుకాదు. కాని ఈ కాలంలో అనేక మంది రాత్రులు పగల్లో, నిద్రలు జాగారాల్లో మారిపోయి, రాత్రి వేళల్లో అల్లాహ్ ను వేడుకునే మాధుర్యాన్ని కోల్పోయారు. మరికొందరు ఎంతటి అలసత్వానికి గురి అయ్యారంటే **ఫజ్ర్** నమాజు సైతం వదిలేస్తున్నారు.

తన దాసులపై ఉన్న అల్లాహ్ యొక్క గొప్ప కరుణ ఏమిటంటే; ఆయన వారికి చిన్నపాటి కొన్ని కార్యాలు ప్రసాదించాడు, వాటి పుణ్యఫలితం తహజ్జుద్ కు సమానంగా ఉంది. ఎవరికైనా తహజ్జుద్ తప్పిపోతే లేదా ఎవరైనా తహజ్జుద్ చేయలేక పోతే కనీసం ఇలాంటి సత్కార్యాలు తప్పిపోకూడదు, వాటి ద్వారా తన త్రాసు బరువును పెంచుకోవచ్చును. ఇది తహజ్జుద్ చేయలేకపోయినా పరవా లేదు అన్న మాట కాదు, మన పూర్వ పుణ్యపురుషులు ఎన్నడూ అలా భావించలేదు, వారైతే ప్రతి పుణ్య కార్యంలో ముందంజవేసి, చురుకుగా పాల్గొనేవారు.

ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం తమ సహచరులకు కొన్ని సులువైన ఆచరణల గురించి తెలిపారు, ప్రత్యేకంగా ఎవరైతే తమకు తాము కొంత శ్రమ పడి తహజ్జుద్ చేయలేకపోతారో అలాంటి వారి గురించి, ఇలా మనల్ని కూడా సత్కార్యాలు చేసుకొని మన పుణ్యాలను పెంచుకోవాలని ప్రోత్సహించారు. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా ప్రవచించారని అబూ ఉమామా బాహిలీ రజియల్లాహు అన్హు ఉల్లేఖించారుః

مَنْ هَالَهُ اللَّيْلُ أَنْ يُكَابِدَهُ، وَبَخِلَ بِالْمَالِ أَنْ يُنْفِقَهُ، وَجَبُنَ عَنِ الْعَدُوِّ أَنْ يُقَاتِلَهُ،

https://teluguislam.net

فَلْيُكْثِرْ أَنْ يَقُولَ: سُبْحَانَ اللهِ وَبِحَمْدِهِ، فَإِنَّهَا أَحَبُّ إِلَى اللهِ مِنْ جَبَلِ ذَهَبٍ وَفِضَّةٍ يُنْفَقَانِ فِي سَبِيلِ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ

"ఎవరు రాత్రి వేళ మేల్కొని (తహజ్జుద్ కై) శ్రమ పడుటకు భయపడ్డాడో, ధనాన్ని (అల్లాహ్ మార్గంలో) ఖర్చు చేయుట నుండి పిసినారితనం వహించాడో మరియు శత్రువుతో పోరాడడానికి పిరికితనం వహించాడో అతను అధికంగా సుబ్ హానల్లాహి వబిహందిహీ అనాలి. ఈ పదాలు అల్లాహ్ కు ఆయన మార్గంలో ఖర్చుపెట్టబడ్డ వెండి, బంగారాల కంటే ఎక్కువగా ఇష్టమైనవి, ప్రియమైనవి". (తబ్రానీ కబీర్ 7795, అల్బానీ సహీహుత్తర్గీబ్ 1541లో సహీ లిగైరిహీ అని అన్నారు).

నేను తెలుపబోయే హదీసుల్లో సత్కార్యాల ఘనతలున్నాయి, ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం వాటిని మనకు బహుకరించారు, మన పుణ్యాలు పెరగడానికి మరియు పుణ్యత్రాసు బరువుగా ఉండడానికి. ఇక మనం వాటిని ఆచరించాలి. వాటిలో కొన్ని ఇవిః

(1) ఇషా మరియు ఫజ్ర్ నమాజ్ సామూహికంగా (జమాఅత్ తో) చేయుట

ప్రవక్త ﷺ ఇలా సంబోధించారని, ఉస్మాన్ ؓ ఉల్లేఖించారుః

مَنْ صَلَّى الْعِشَاءَ فِي جَمَاعَةٍ كَانَ كَقِيَامِ نِصْفِ لَيْلَةٍ، وَمَنْ صَلَّى الْعِشَاءَ وَالْفَجْرَ فِي جَمَاعَةٍ كَانَ كَقِيَامِ لَيْلَةٍ

"ఎవరు ఇషా నమాజు సామూహికంగా పాటిస్తారో వారికి అర్ధ రాత్రి వరకు తహజ్జుద్ చేసినంత (పుణ్యం), మరెవరయితే ఇషా మరియు ఫజ్ర్ నమాజులు సామూహికంగా పాటిస్తారో వారిక రాత్రంతా తహజ్జుద్

https://teluguislam.net

చేసినంత (పుణ్యం) లభిస్తుంది". (అబూ దావూద్ 555, ముస్లిం 656, అహ్మద్ 1/ 58, మాలిక్ 371, తిర్మిజి 221, దార్మి 1224).

అందుకే ఫర్జ్ నమాజులు సామూహికంగా మస్జిదులో చేసే కాంక్ష అధికంగా ఉండాలి. వాటి ఘనత చాలా ఎక్కువ గనుక ఎట్టిపరిస్థితిలోనూ తప్పకూడదు. ప్రత్యేకంగా ఇషా మరియు ఫజ్ర్ నమాజులు. ఇవి రెండు మునాఫిఖుల(కపట విశ్వాసుల)కు చాలా కష్టంగా ఉంటాయి. వాటిలోని ఘనత గనక వారికి తెలిసి ఉంటే వారు తమ కాళ్ళు ఈడ్చుకొని అయినా వచ్చేవారు. వాటిలో ప్రతి ఒక్క నమాజు పుణ్యం అర్ధ రాత్రి తహజ్జుద్ నమాజు చేసిన పుణ్యంతో సమానం.

(2) జొహ్రా నమాజుకు ముందు నాలుగు రకాతుల సున్నత్ చేయుట

ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పారని, అబూ సాలిహ్ రహిమహుల్లాహ్ 'మర్ ఫూఅ్', 'ముర్ సల్' ఉల్లేఖించారుః

أَرْبَعُ رَكَعَاتٍ قَبْلَ الظُّهْرِ، يَعْدِلْنَ بِصَلاَةِ السَّحَرِ

"జొహ్రా కు ముందు నాలుగు రకాతుల నమాజు సహర్ లో చేసే (తహజ్జుద్) నమాజుకు సమానమైనది". (ముసన్నఫ్ ఇబ్ను అబీ షైబ 5940, అల్బానీ సహీహ 1431లో హసన్ అని చెప్పారు.

ఈ నాలుగు రకాతుల మరో ప్రత్యేకత ఏమిటంటే వాటి కొరకై ఆకాశపు ద్వారాలు తెరువబడతాయి. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా తెలిపారని అబూ అయ్యూబ్ అన్సారీ ﷺ ఉల్లేఖించారుః

أَرْبَعٌ قَبْلَ الظُّهْرِ تُفْتَحُ لَهُنَّ أَبْوَابُ السَّمَاءِ

"జొహ్రా కు ముందు నాలుగు రకాతులున్నాయి, వాటి కొరకు ఆకాశపు

https://teluguislam.net

ద్వారాలు తెరువబడతాయి". (అబూ దావూద్ 3128, షమాఇల్ తిర్మిజి, అల్బానీ సహీహుత్తర్గీబ్ 585లో హసన్ లిగైరిహీ అని చెప్పారు).

అందుకనే ప్రవక్త ﷺ ఈ రకాతులు చేయుటకు అతిగా కాంక్షించే-వారు. అకాస్మాత్తుగా ఏదైనా కారణం వల్ల తప్పిపోయినా ఫర్జ్ నమాజు తర్వాత వాటిని చేసేవారు. ఈ విషయం ఆయిషా రజియల్లాహు అన్హా తెలిపారుః ఆయన ﷺ ఎప్పుడైనా జొహ్ర్ కు ముందు నాలుగు రకాతులు చేయలేక పోతే జొహ్ర్ తర్వాత చేసేవారు. ఇంకా బైహఖీ ఉల్లేఖనంలో ఆమె రజియల్లాహు అన్హా ఇలా తెలిపినట్లు ఉందిః జొహ్ర్ కు ముందు నాలుగు రకాతులు తప్పిపోతే జొహ్ర్ తర్వాత చేసేవారు. (తిర్మిజి 426, బైహఖీ, అల్బానీ సహీ తిర్మిజి 350లో హసన్ అని అన్నారు).

అందుకు, ఈ నాలుగు రకాతులు ఎవరికైనా తప్పిపోతే, లేదా ఏదైనా పని వల్ల చేయుటకు వీలు పడకపోతే –ఉదాహరణకుః కొందరు టీచర్లు– ఆ పని అయిన తర్వాత తమ ఇంటికి వచ్చి చేసుకోవచ్చును.

(3) తరావీహ్ నమాజు ఇమాంతో సంపూర్ణంగా చేయుట

అబూ జర్ర్ رضي الله عنه ఉల్లేఖనం ప్రకారం, మేము ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంతో రమజానులో ఉపవాసమున్నాము. ఆయన ﷺ ఈ మాసంలో సాముహికంగా తరావీహ్ చేయించలేదు. అయితే (ఈ నెల సమాప్తానికి) ఏడు రోజులు మిగిలి ఉండగా, రాత్రి మూడవ వంతు వరకు మాకు తరావీహ్ చేయించారు, మళ్ళీ (నెల చివరి నుండి) ఆరవ రోజు తరావీహ్ చేయించలేదు, ఐదవ రోజు చేయించారు, అందులో అర్ధ రాత్రి గడిచిపోయింది. అప్పుడు సహచరులు 'ప్రవక్తా! మిగిలిన రాత్రంతా మాకు ఈ నఫిల్ చేయిస్తే బావుండును' అని విన్నవించుకున్నారు. అందుకు ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా సమాధానమిచ్చారుః

https://teluguislam.net

إِنَّ الرَّجُلَ إِذَا صَلَّى مَعَ الْإِمَامِ حَتَّى يَنْصَرِفَ حُسِبَ لَهُ قِيَامُ لَيْلَةٍ

"ఎవరైనా ఇమాం నమాజు సమాప్తం చేసే వరకు అతనితో నమాజు చేస్తాడో అతనికి పూర్తి ఒక రాత్రి తహజ్జుద్ చేసినంత పుణ్యం లిఖించబడుతుంది". (అబూ దావూద్ 1375, తిర్మిజి 806, నిసాయి 1364, ఇబ్ను మాజ 1327, అల్బానీ సహీహుల్ జామి1615లో సహీ అన్నారు).

మస్జిదులలో చాలా మంది ఇమాములు రమజాను మాసములో ఈ విషయం బోధిస్తూ ఉంటారు, ఇమాంతో తరావీహ్ నమాజు సంపూర్ణంగా చేయాలని ప్రోత్సహిస్తున్నది నీవు చూడగలవు. కాని కొందరు బద్ధకం వహించేవారు, అలక్ష్యపరులు, ఇతర మాసాలకు మరియు రమజానుకు మధ్య వ్యత్యాసం చూపే ఈ గొప్ప చిహ్నాన్ని వదులుకుంటున్నారు. దాని గురించే ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా శుభవార్త ఇచ్చారుః

مَنْ قَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا، غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ

"ఎవరు సంపూర్ణ విశ్వాసం మరియు పుణ్యఫలాపేక్షతో రమజానులో నిలబడతారో (తరావీహ్ చేస్తారో), అతని పూర్వ పాపాలు మన్నించబడతాయి". (బుఖారీ 37, ముస్లిం 759).

అలాగే లైలతుల్ ఖద్ర్ (ఘనమైన రాత్రి), అందులో సరియైన విధంగా అల్లాహ్ ఆరాధన చేయడం వెయ్యి నెలల ఆరాధన కంటే ఉత్తమం.

అల్లాహ్ ఇలా తెలిపాడు لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ

"**ఘనమైన రేయి వెయ్యి నెలల కంటే శ్రేష్ఠమైనది**". (ఖద్ర్ 97: 3).

ఇంతటి ఘనమైన రాత్రిని గుర్తించక అశ్రద్ధగా గడిపేవారి విషయం చాలా విచారకరమైనది.

https://teluguislam.net

(4) రాత్రి వేళ వంద ఆయతులు పారాయణం

ప్రవక్త ﷺ ప్రవచించారని తమీమ్ అద్దారీ ؓ ఉల్లేఖించారుః

مَنْ قَرَأَ بِمِائَةِ آيَةٍ فِي لَيْلَةٍ، كُتِبَ لَهُ قُنُوتُ لَيْلَةٍ

"ఎవరు ఒక రాత్రిలో వంద ఆయతుల పారాయణం చేస్తారో అతనికి రాత్రంతా తహజ్జుద్ చేసినంత పుణ్యం లిఖించబడుతుంది". (అహ్మద్ – అల్ ఫత్ హుర్రబ్బానీ– 8/11, దార్మీ 3450, అల్బానీ సహీహుల్ జామి6468లో సహీ అన్నారు).

వంద ఆయతుల పారాయణం చాలా సులువు, నీ సమయంలో నుండి కేవలం పది నిమిషాల పాటు మాత్రమే గడుస్తుంది. నీ వద్ద సమయం మరీ తక్కువగా ఉంటే, ఈ ఘనతను పొందాలనుకుంటే సూర సాఫ్ఫాత్ (సూర నం. 37), లేదా సూర ఖలమ్ (68) మరియు సూర హాఖ్ఖా (69) పారాయణం చేయవచ్చు.

ఒకవేళ ఈ వంద ఆయతుల పారాయణం రాత్రి వేళ తప్పిపోతే ఫజ్ర్ మరియు జొహ్ర నమాజుల మధ్య పారాయణం చేయు, ఇందులో బద్ధకం వహించకు, ఇన్ షా అల్లాహ్ నీవు దాని పుణ్యం పొందగలవు. ఎలా అనగా ప్రవక్త ﷺ ఇలా శుభవార్త ఇచ్చారని హజ్రత్ ఉమర్ ؓ ఉల్లేఖించారుః

مَنْ نَامَ عَنْ حِزْبِهِ، أَوْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ، فَقَرَأَهُ فِيمَا بَيْنَ صَلاَةِ الْفَجْرِ، وَصَلاَةِ الظُّهْرِ، كُتِبَ لَهُ كَأَنَّمَا قَرَأَهُ مِنَ اللَّيْلِ

"ఎవరైనా తాను రోజువారీగా పారాయణం చేసే ఖుర్ఆనులోని కొంత ప్రత్యేక భాగం, లేదా ఏదైనా వేరే ఆరాధన చేయలేక నిద్రపోతే, మళ్ళీ దానిని ఫజ్ర్ మరియు జొహ్ర నమాజుల మధ్య పూర్తి చేసుకుంటే అతనికి రాత్రివేళ చేసినంత పుణ్యం లిఖించబడుతుంది". (ముస్లిం 747).

https://teluguislam.net

ఉమర్ బిన్ ఖత్తాబ్ గారీ ఈ ఉల్లేఖనం యొక్క వ్యాఖ్యానంలో ముబారక్ పూరి రహిమహుల్లాహ్ ఇలా చెప్పారుః ఈ హదీసు ద్వారా తెలిసిందేమిటంటే రాత్రిపూట (నమాజ్, ఖుర్ఆన్ పారాయణం లాంటి) ఏదైనా సత్కార్యం చేయుట, మరియు నిద్ర వల్ల లేదా మరే కారణంగా తప్పిపోతే 'ఖజా' చేయుట ధర్మసమ్మతమైనది. **ఫజ్ర్** మరియు **జొహ్ర్** నమాజుల మధ్య దానిని చేసినవాడు రాత్రి చేసినవానితో సమానం. ముస్లిం (746), తిర్మిజి (445) మొదలైనవాటిలో హజ్రత్ ఆయిషా రజియల్లాహు అన్హా ద్వారా రుజువైన విషయం ఏమిటంటేః నిద్ర లేదా ఏదైనా అవస్త కారణంగా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం తహజ్జుద్ నమాజ్ చేయలేకపోతే పగటి పూట పన్నెండు రకాతులు చేసేవారు. (తొహ్ఫతుల్ అహ్వజీ షర్హ్ జామి తిర్మిజిః ముబారక్ పూరీ 3/ 185, హ.న. 851).

బహుశా ఈ హదీసు ప్రతి రోజు ఖుర్ఆనులో ఓ ప్రత్యేక భాగ పారాయణం ఉండాలని, ప్రత్యేకంగా రాత్రి వేళ అని నిన్ను ప్రోత్సహిస్తుంది.

ఏమీ! మనము అశ్రద్ధవహుల్లో లిఖించబడకుండా ఉండుటకు రాత్రి కనీసం పది ఆయతులైనా పారాయణం చేయాలని ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ప్రోత్సహించిన విషయం మీకు తెలియదా?

ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా సెలవిచ్చారని అబ్దుల్లాహ్ బిన్ **అమ్ర్** బిన్ ఆస్ రజియల్లాహు అన్హుమా ఉల్లేఖించారుః

مَنْ قَامَ بِعَشْرِ آيَاتٍ لَمْ يُكْتَبْ مِنَ الغَافِلِينَ، وَمَنْ قَامَ بِمِائَةِ آيَةٍ كُتِبَ مِنَ القَانِتِينَ، وَمَنْ قَامَ بِأَلْفِ آيَةٍ كُتِبَ مِنَ المُقَنْطِرِينَ

"పది ఆయతులతో తహజ్జుద్ చేయువారు అలక్ష్యపరుల్లో వ్రాయబడరు. మరెవరయితే వంద ఆయతులతో తహజ్జుద్ చేస్తాడో వినయ విధేయుల్లో వ్రాయబడుతాడు. ఇంకా ఎవరయితే వెయ్యి ఆయతులతో తహజ్జుద్

https://teluguislam.net

చేస్తారో 'ముఖంతిరీన్'లో వ్రాయబడుతాడు". (ముఖంతిరీన్ అన్న పదం ఖింతార్ నుండి వచ్చింది. ఖింతార్ భావం పై హదీసులో చూడండి). (అబూదావూద్ 1398, ఇబ్ను హిబ్బాన్ 2572, ఇబ్ను ఖుజైమా 1144, అల్బానీ సహీహుత్తర్గీబ్ 639లో హసన్, సహీ అని అన్నారు).

ఇకనైనా మనం ఖుర్ఆన్ పారాయణం చేయడానికి అడుగు ముందుకు వేద్దామా? మన ఖుర్ఆన్ సంపూర్ణం చేయడమనేది కేవలం రమజాను వరకే పరిమితమయి ఉండకూడదు, సంవత్సరమెల్లా ఉండాలి.

తహజ్జుద్ పుణ్యం పొందుటకు ప్రతి రోజు వంద ఆయతుల పారాయణ కాంక్ష అనేది అల్లాహ్ గ్రంథాన్ని బలంగా పట్టుకొని ఉండడానికి శుభప్రదమైన అవకాశం కావచ్చు.

(5) రాత్రి సూర బఖరలోని చివరి రెండు ఆయతుల పఠనం

ప్రవక్త ﷺ ఇలా తెలిపారని అబూ మస్ఊద్ ؓ ఉల్లేఖించారుః

مَنْ قَرَأَ بِالْآيَتَيْنِ مِنْ آخِرِ سُورَةِ البَقَرَةِ فِي لَيْلَةٍ كَفَتَاهُ

"ఎవరు రాత్రి వేళ సూర బఖరలోని చివరి రెండు ఆయతులు పఠిస్తారో అతనికి అవే చాలు". (బుఖారి 5010 పదాలు, ముస్లిం 807).

ఇమాం నవవీ రహిమహుల్లాహ్ చెప్పారుః అవి సరిపోతాయి అంటే తహజ్జుద్ కు బదులుగా సరిపోతాయి అని భావం. షైతాన్ నుండి, ఆపదల నుండి రక్షణకై అని కూడా చెప్పడం జరిగింది. అయితే ఇవన్నీ కూడా కావచ్చు. (సహీ ముస్లిం షర్హ్ నవవీ 6/ 340, హ.న. 807)

ఇబ్ను హజర్ రహిమహుల్లాహ్ పై అభిప్రాయాలకు/ భావాలకు మద్దతు ఇస్తూ ఇలా చెప్పారుః దీనిపై నేను ఇలా అంటానుః పైన పేర్కొనబడిన భావాలన్నియు సరియైనవి కావచ్చు. —అల్లాహ్ యే

https://teluguislam.net

అందరికంటే ఎక్కువ తెలిసినవాడు- కాని మొదటి భావం గురించి మరో స్పష్టమైన ఉల్లేఖనం ఉంది, అది ఆసిం ద్వారా, అల్ ఖమాతో, ఆయన అబూ మస్ఊద్ తో, ఆయన ప్రవక్త చెప్పినట్లు తెలిపారుః

مَن قَرَأَخَاتِمَةِ الْبَقَرَةِ أَجْزَأَتْ عَنْهُ قِيَامَ لَيْلَةٍ

"ఎవరు సూర బఖరలోని చివరి ఆయతులు పఠిస్తారో అవి అతని వైపు నుండి తహజ్జుద్ కు బదులుగా సరిపోతాయి". (ఫత్హుల్ బారీ బిషర్హి సహీహిల్ బుఖారిః ఇబ్ను **హజ్ర్** అస్ఖలానీ 8/ 673, హ.న. 5010).

ఈ రెండు ఆయతుల పారాయణం చాలా సులువైన విషయం, అనేక మంది వాటిని కంఠస్తం చేసి ఉంటారు అల్ హందులిల్లాహ్. ముస్లిం వ్యక్తి ప్రతి రాత్రి వాటిని క్రమం తప్పకుండా చదివే ప్రయత్నం చేయాలి. ఇవి సులువుగా ఉన్నాయని కేవలం వీటినే పట్టుకొని, తహజ్జుద్ కు ఉన్నటువంటి పుణ్యం గల ఇతర సత్కార్యాలను వదలకూడదు. ఎందుకనగా విశ్వాసి సాధ్యమైనంత వరకు ఎక్కువ పుణ్యాలు సమకూర్చుకునే ప్రయత్నం చేస్తాడు. ఏ సత్కార్యం అంగీకరించబడుతుందనేది కూడా అతనికి తెలియదు.

అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమైర్ రహిమహుల్లాహ్ చెప్పారుః అల్లాహ్ విధేయతకు సంబంధించిన విషయాల్లో, ఏదో అతి నీచమైన పని చేస్తున్నట్లుగా అతి సులువైన విషయాలతోనే సరిపుచ్చుకోకు. అలా కాకుండా ఎంతో ఆనందంతో, సంపూర్ణ కాంక్షతో కఠోరంగా శ్రమించే ప్రయత్నం చేయి. (హిల్యతుల్ ఔలియా...: అబూ నుఐమ్ 3/ 354).

(6) సద్వర్తన, ఉత్తమ నడవడిక

ప్రవక్త ﷺ చెప్పగా విన్నానంటూ ఆయిషా رضي الله عنها ఉల్లేఖించారుః

إِنَّ الْمُؤْمِنَ لَيُدْرِكُ بِحُسْنِ خُلُقِهِ دَرَجَاتِ قَائِمِ اللَّيْلِ، صَائِمِ النَّهَارِ

https://teluguislam.net

“నిశ్చయంగా విశ్వాసుడు తన ఉత్తమ నడవడిక ద్వారా రాత్రంతా ఆరాధన చేసే, పగలంతా ఉపవాసముండే వారి స్థానాలకు చేరుకుంటాడు”. (ముస్నద్ అహ్మద్ పదాలు 24355, అబూదావూద్ 4798, అల్బానీ సహీహుల్ జామి 1620లో సహీ అన్నారు).

దీని వ్యాఖ్యానంలో అబుత్తయ్యిబ్ షమ్సుల్ హఖ్ అజీమాబాదీ రహిమహుల్లాహ్ ఔనుల్ మత్ బూద్ లో ఇలా చెప్పారుః ఉత్తమ నడవడిక గల వ్యక్తికి ఇంతటి గొప్ప ఘనత ఎందుకు ఇవ్వబడిదంటే; ‘సాయిమ్’ (ఉపవాసం ఉండేవాడు), ‘ఖాయిమ్’ (రాత్రి నమాజు చేసేవాడు), తమ మనోవాంఛలకు వ్యతిరేకంగా పోరాడుతూ ఉంటారు, కాని ఉత్తమ నడవడిక అవలంబించే వ్యక్తి విభిన్న తత్వాలు, గుణాలు గల ప్రజలతో పోరాడుతూ ఉంటాడు అందుకే అతను సాయిమ్, ఖాయిమ్ల స్థానాలను అందుకుంటాడు. ఇలా వారు స్థానంలో సమానులవుతారు, ఒకప్పుడు వీరే ఎక్కువ స్థానం పొందుతారు. (ఔనుల్ మత్ బూద్ షర్హ్ సునన్ అబీ దావూద్ 13/ 154, హదీసు నంబర్ 4798).

ప్రజలతో మంచి విధంగా వ్యవహరించడం, వారికి ఏ కష్టం కలిగించకుండా ఉండడమే ఉత్తమ నడవడిక, సద్వర్తన.

నిశ్చయంగా మనిషికి విశ్వాసం తర్వాత సద్వర్తన కంటే ఉత్తమమైన మరే విషయం ఇవ్వబడలేదు. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం తమ ప్రభువుతో ఉత్తమ నడవడిక ప్రసాదించమని అర్థించేవారు. జాబిర్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ రజియల్లాహు అన్హు ఉల్లేఖించారుః ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం అల్లాహు అక్బర్ అని నమాజు ప్రారంభించాక ఇలా చదివేవారుః

إِنَّ صَلاَتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لله رَبِّ الْعَالَمِينَ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ. اللَّهُمَّ اهْدِنِي لِأَحْسَنِ الْأَعْمَالِ وَأَحْسَنِ الْأَخْلاَقِ لَا يَهْدِي لِأَحْسَنِهَا إِلَّا أَنْتَ، وَقِنِي سَيِّئَ الْأَعْمَالِ وَسَيِّئَ الْأَخْلاَقِ لَا يَقِي سَيِّئَهَا إِلَّا أَنْتَ

ఇన్న సలాతీ వ నుసుకీ వ మహ్ యాయ వ మమాతీ లిల్లాహి రబ్బిల్ ఆలమీన్, లాషరీక లహూ వ బిజాలిక ఉమిర్తు వ అన మినల్ ముస్లిమీన్, అల్లాహుమ్మహ్ దినీ లిఅహ్సనిల్ అఅ్మాలి వ అహ్సనిల్ అఖ్లాక్, లా యహ్ దీ లి అహ్సనిహా ఇల్లా అంత, వ ఖినీ సయ్యిఅల్ అఅ్మాలి వ సయ్యిఅల్ అఖ్లాక్, లా యఖీ సయ్యిఅహా ఇల్లా అంత.

(భావం: నిశ్చయంగా నా నమాజ్, నా ఖుర్బానీ (బలిదానం), నా జీవన్మరణాలు సర్వ లోకాల ప్రభువైన అల్లాహ్ కొరకే, ఆయనకు ఎవడూ భాగస్వామి లేడు. ఈ ఆదేశమే నాకు ఇవ్వబడినది, నేను ముస్లిములోని వాడిని. ఓ అల్లాహ్! నాకు సత్ప్రవర్తన మరియు సదాచరణ వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేయు, వాటి వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చూపేవాడు నీ తప్ప ఎవ్వడూ లేడు. నన్ను దుఃష్ప్రవర్త మరియు దుష్కార్యాల నుండి కాపాడు. నన్ను వాటి నుండి కాపాడేవాడు నీ తప్ప ఎవ్వడూ లేడు). (ముస్లిం 771, తిర్మిజి 3421, నిసాయి 897 హదీసు పదాలు).

అలాగే ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం అద్దంలో చూసినప్పుడల్లా ఇలాగే దుఆ చేసేవారు. ఇబ్ను మస్ఊద్ రజియల్లాహు అన్హు ఉల్లేఖించారుః ప్రవక్త ﷺ అద్దంలో చూసినప్పుడల్లా ఇలా అనేవారుః

اللَّهُمَّ كَمَا حَسَّنْتَ خَلْقِي فَحَسِّنْ خُلُقِي

"ఓ అల్లాహ్! నీవు నా సృష్టిని (ఆకారాన్ని) సరిదిద్దినట్లు నా నడవడికను కూడా సరిదిద్దు". (ఇబ్ను హిబ్బాన్ 959, అహ్మద్ 1/ 403, అబూ యాలా 5075, తయాలిసి 374, తబ్రానీ ఫిద్దుఆ 368, అఖ్లాఖున్నబీః అబుష్షేఖ్ అల్ అస్బహానీ 493, సహీహుల్ జామిః అల్బానీ 1307).

సద్వర్తన గల వ్యక్తి ప్రజల్లో ప్రవక్తకు అతిప్రియుడైనవాడు మరియు ప్రళయదినాన ఆయనకు సమీపాన కూర్చుండేవాడు. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా తెలిపారని జాబిర్ రజియల్లాహు అన్హు ఉల్లేఖించారుః

https://teluguislam.net

إِنَّ مِنْ أَحَبِّكُمْ إِلَيَّ وَأَقْرَبِكُمْ مِنِّي مَجْلِسًا يَوْمَ القِيَامَةِ أَحَاسِنَكُمْ أَخْلاَقًا

"నిశ్చయంగా మీలో నాకు అతి ప్రియమైనవాడు మరియు ప్రళయదినాన మీలో నాకు అతి సమీపంగా కూర్చుండేవాడు మీలో అందరికన్నా ఉత్తమ నడవడిక గలవాడు". (తిర్మిజి 2018, తబ్రానీ కబీర్ 10424, అదబుల్ ముఫ్రద్: బుఖారీ 272, అల్బానీ సహీహుత్తర్గబ్ 2649లో సహీ అన్నారు).

అల్లాహ్ ఉత్తమ నడవడిక గల వ్యక్తికి, సత్ఫలితార్థం మరియు గౌరవార్థం ఉన్నతస్వర్గంలో ఒక కోట (మంచి ఇల్లు) ప్రసాదిస్తాడు. ప్రవక్త ﷺ సెలవిచ్చారని అబూ ఉమామ బాహిలీ رضي الله عنه ఉల్లేఖించారుః

أَنَا زَعِيمٌ بِبَيْتٍ فِي رَبَضِ الْجَنَّةِ لِمَنْ تَرَكَ الْمِرَاءَ وَإِنْ كَانَ مُحِقًّا، وَبِبَيْتٍ فِي وَسَطِ الْجَنَّةِ لِمَنْ تَرَكَ الْكَذِبَ وَإِنْ كَانَ مَازِحًا وَبِبَيْتٍ فِي أَعْلَى الْجَنَّةِ لِمَنْ حَسَّنَ خُلُقَهُ

"నేను బాధ్యత వహిస్తున్నాను స్వర్గం పరిసరాల్లో ఒక గృహం ఇప్పించాడానికి ఎవరైతే ధర్మం తన వైపు ఉన్నప్పటికి వివాదాన్ని విడనాడుతాడో. మరియు స్వర్గం మధ్యలో ఒక గృహం ఇప్పించడానికి ఎవరైతే పరిహాసానికైనా అబద్ధం పలకనివానికి. ఇంకా స్వర్గంలో ఎత్తైన ప్రదేశంలో ఒక గృహం ఇప్పించడానికి ఎవరైతే తమ నడవడికను సరిదిద్దుకుంటారో". (అబూదావూద్ పదాలు 4800, బైహఖీ 20965, షేఖ్ అల్బానీ సహీహుల్ జామి 1464లో హసన్ అన్నారు).

నీ ఉత్తమ నడవడిక అనేది నీకు దూర సంబంధికులైన వారి వరకే పరిమితమయి, నీ దగ్గరి సంబంధికులను మరచిపోవడం సమంజసం కాదు. అది నీ తల్లిదండ్రులు, నీ కుటుంబికులకు వ్యాపించి ఉండాలి. కొందరు ప్రజల పట్ల ఉల్లాసంగా, విశాల హృదయం మరియు సద్వర్తనతో ఉంటారు, అదే వారి భార్య పిల్లలతో వాటికి భిన్నంగా ఉంటారు.

https://teluguislam.net

(7) వితంతువు, నిరుపేదల బాగోగులు చూడటం

అబూ హురైరా ﷺ ఉల్లేఖించారు, ప్రవక్త ﷺ ఇలా సెలవిచ్చారుః

السَّاعِي عَلَى الأَرْمَلَةِ وَالمِسْكِينِ، كَالْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِ الله، أَوِ القَائِمِ اللَّيْلَ الصَّائِمِ النَّهَارَ

"వితంతువుల మరియు నిరుపేదల మేలు కోసం కృషి చేసేవాడు అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడేవాడు లేదా రాత్రంతా తహజ్జుద్ లో పగలంతా ఉపవాసంలో గడిపేవారితో సమానం". (బుఖారీ పదాలు 5353, ముస్లిం 2982, తిర్మిజి 1969, నిసాయి 2577, ఇబ్ను మాజ 2140).

నీవు ఈ బ్రహ్మాండమైన పుణ్యం సంపాదించవచ్చు, ఎవరైనా బీదవాని సహాయానికి కృషి చేస్తూ, అతని పేపర్లు ఏదైనా స్వచ్ఛంద సేవ సంస్థలో చేర్పించి, ఆ సంస్థవారు అతని స్థితిగతులను పరిశోధించి అతనికి అవసరమైన సహాయం అందిస్తారు.

అలాగే ఈ గొప్ప పుణ్యం నీవు సంపాదించవచ్చు, ఎవరైనా వితంతువు —భర్త చనిపోయిన స్త్రీ- సహాయానికి కృషి చేస్తూ, ఆమె అవసరాన్ని తీరుస్తూ. ఇది ఏదో కష్టతరమైన పని కాదు, ఎలా అనగా నీవు నీ బంధువుల్లో వెదికితే భర్త చనిపోయిన స్త్రీలు కనబడతారు, వారు నీ మేనత్త, పెద్దమ, చిన్నమ్మలు లేదా నానమ్మ, అమ్మమ్మలే కావచ్చు. వారికి అవసరమైన ఏదైనా సామాను కొనుగోలు చేసి వారికి సహాయపడి అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడే, రాత్రంతా తహజ్జుద్ చేసే పుణ్యాన్ని సంపాదించవచ్చు.

(8) కొన్ని జుమా పద్ధతులను తప్పకుండా పాటించుట

ప్రవక్త ﷺ చెప్పగా విన్నట్లు ఔస్ బిన్ ఔస్ ﷺ ఉల్లేఖించారుః

مَنْ غَسَّلَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَاغْتَسَلَ، ثُمَّ بَكَّرَ وَابْتَكَرَ، وَمَشَى وَلَمْ يَرْكَبْ، وَدَنَا مِنَ الْإِمَامِ فَاسْتَمَعَ وَلَمْ يَلْغُ كَانَ لَهُ بِكُلِّ خُطْوَةٍ عَمَلُ سَنَةٍ أَجْرُ صِيَامِهَا وَقِيَامِهَا

https://teluguislam.net

"ఎవరు జుమా రోజు స్నానం (చేయించి, తలంటు స్నానం) మంచి విధంగా చేశాడో, త్వరగా బయలుదేరి, తొలి సమయంలో చేరాడో, వాహనముపై కాకుండా కాలినడకతో వచ్చాడో, ఇమాంకు సమీపంగా కూర్చోని, శ్రద్ధగా (జుమా ఖుత్బ/ప్రసంగం) విన్నాడో, ఏలాంటి వృధా కార్యాలకు పాల్పడలేదో, అతను నడిచే ప్రతి అడుగుకు బదులుగా ఒక సంవత్సరపు ఉపవాసాల మరియు ఒక సంవత్సరపు తహజ్జుద్ నమాజ్ చేసినంత పుణ్యం లభిస్తుంది". (తిర్మిజి 496, అబూదావూద్ 345 హదీసు పదాలు వీరివే, నిసాయి 1381, ఇబ్ను మాజ 1087, షేఖ్ అల్బానీ సహీహుల్ జామి 6405లో సహీ అన్నారు).

జుమా గురించి ఒక్క అడుగు, -పైన పేర్కొనబడిన పద్ధతులను నెరవేర్చినవానికి- దాని పుణ్యం ఒక రాత్రి తహజ్జుదా? కాదు, వారమా? కాదు, నెలా? కాదు, పూర్తి ఒక సంవత్సరపు తహజ్జుద్ నమాజులు మరియు ఉపవాసాల పుణ్యానికి సరిసమానమైనది. ఈ గొప్ప పుణ్యం గురించి ఆలోచించు, యోచించు.

ఆ పద్ధతులు ఇవిః జుమా రోజు స్నానం చేయటం, త్వరగా, తొందరగా బయలుదేరటం, కాలినడకతో వెళ్ళటం, చివరి పంక్తుల్లో కాకుండా ఇమాంకు సమీపంగా కూర్చోవటం, శ్రద్ధగా ఖుత్బ వినటం, ఏలాంటి వృధా కార్యకలాపాలు చేయకుండా ఉండటం .

ఖుత్బ సందర్భంగా ఏలాంటి వృధా మాటలైనా, పనులైనా 'లగ్వ్' క్రింద లెక్కించబడుతాయి. ఎవరు లగ్వ్ చేస్తారో వారి ఆ జుమా కాదు (అంటే పుణ్యఫలితం ఉండదు), చిన్న రాళ్ళతో, (పూసలతో, దారాలతో), తస్బీహ్ గొలుసుతో, సెల్ ఫోన్లతో మరే దానితోనైనా ఆటలాడుట లగ్వ్ అనబడుతుంది. ప్రక్కన ఉన్న మనిషిని, తన కొడుకును 'నిశబ్దంగా ఉండు, మౌనం వహించు' లాంటి మాట అన్నా సరే లగ్వ్ గానే పరిగణించబడుతుంది.

https://teluguislam.net

ఎట్టి పరిస్థితిలోనైనా జుమా పద్ధతుల పట్ల అశ్రద్ధగా, అగౌరవంగా వ్యవహరించ కూడదు. ఈ గొప్ప పుణ్యాన్ని వృధా చేసుకోకూడదు. అది నీ త్రాసును బరువుగా చేస్తుంది. అనేక సంవత్సరాల తహజ్జుద్, ఉపవాసాల పుణ్యాన్ని నీకు లభింపజేస్తుంది.

(9) అల్లాహ్ మార్గంలో ఒక రాత్రి, పగలు పహరా ఇవ్వటం

ప్రవక్త ﷺ చెప్పగా విన్నట్లు సల్మాన్ ఫార్సీ رضي الله عنه ఉల్లేఖించారుః

رِبَاطُ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ خَيْرٌ مِنْ صِيَامِ شَهْرٍ وَقِيَامِهِ، وَإِنْ مَاتَ جَرَى عَلَيْهِ عَمَلُهُ الَّذِي كَانَ يَعْمَلُهُ، وَأُجْرِيَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ، وَأَمِنَ الْفَتَّانَ

"ఒక రాత్రి, ఒక పగలు సరిహద్దు మీద పహరా ఇవ్వటం, ఒక నెల పాటు ఉపవాసం పాటించడం, తహజ్జుద్ చేయడం కంటే ఉత్తమం. అతను అదే స్థితిలో గనక చనిపోతే, అతను చేస్తూ ఉండిన ఆ సత్కార్యం ఆ తర్వాత కూడా కొనసాగుతునే (అంటే అతనికి దాని పుణ్యం చేరుతునే) ఉంటుంది. అతనికి (స్వర్గ) ఉపాధి లభించటం మొదలవుతుంది. ఇంకా అతను పరీక్షకు గురి చేసేవారి నుండి కూడా సురక్షితంగా ఉంటాడు". (బుఖారి 2892, ముస్లిం 1913 హదీసు పదాలు వీరివే, తిర్మిజి 1665, నిసాయి 3168).

పరీక్షకు గురిచేసేవారు అంటే సమాధి పరీక్ష.

(10) పడుకునే ముందు తహజ్జుద్ సంకల్పం చేసుకొనుట

అబూ దర్దా رضي الله عنه ప్రవక్త ﷺ చెప్పినట్లు ఉల్లేఖించారుః

مَنْ أَتَى فِرَاشَهُ وَهُوَ يَنْوِي أَنْ يَقُومَ يُصَلِّي مِنَ اللَّيْلِ فَغَلَبَتْهُ عَيْنَاهُ حَتَّى أَصْبَحَ كُتِبَ لَهُ مَا نَوَى وَكَانَ نَوْمُهُ صَدَقَةً عَلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ عَزَّ وَجَلَّ

https://teluguislam.net

"ఎవరైనా తన పడక మీదికి (పడుకోవడానికి) వచ్చి, రాత్రి మేల్కొని తహజ్జుద్ చేస్తానని సంకల్పిస్తాడో, అతను (గాఢ నిద్రలో ఉండి) మేల్కోలేక పోయినప్పటికీ, అతని సంకల్పం ప్రకారం అతనికి పుణ్యం లిఖించబడుతుంది, అతని నిద్ర అతని కొరకు అతని ప్రభువు వైపు నుండి దానంగా పరిగణించబడుతుంది". (నిసాయి 1789, ఇబ్ను మాజ 1344, అల్బానీ సహీహుల్ జామి 5941లో హసన్ అన్నారు).

చూశావా? సంకల్పం యొక్క ప్రాముఖ్యత, విలువ, అది ఓ కార్యంతో సమానం. అందుకే ఎవరైతే ఫజ్ర్ నమాజు దాని సమయంలో చేయని సంకల్పంతో పడుకుంటారో వారు ఎంతటి భయంకరంలో, అపాయంలో పడి ఉన్నారో తెలుస్తుంది. అలాంటి వారు తమ గడియార అలారం డ్యూటి టైంపై లేదా తమ స్కూల్ టైంపై సెట్ చేసి పెట్టడాన్ని నీవు చూస్తావు, ఇలాంటి మనిషి ఘోరమైన పాపానికి ఒడిగట్టాడు, అదే స్థితిలో గనక చనిపోతే అతనిది చెడు చావు అవుతుంది. —అల్లాహ్ కాపాడుగాక!- ఎవరైతే ఫజ్ర్ సమయానికి మేల్కోవాలని నిశ్చయించాడో, తగిన సాధనాల ఏర్పాటు కూడా చేసుకున్నాడు కాని మేల్కోలేకపోయాడు, అతనిపై ఏలాంటి నింద లేదు. ఎందుకనగా అతను పడుకునేటప్పుడు ఏ కొరత చేయలేదు, జరిగిన లోపం లేవడంలో మాత్రమే.

(11) ఏ సత్కార్యాల పుణ్యం తహజ్జుద్ కు సమానంగా ఉందో అవి ఇతరులకు నేర్పు

ఏ సత్కార్యాల పుణ్యం తహజ్జుద్ నమాజ్ పుణ్యానికి సమానంగా ఉందో అవి ఇతరులకు నేర్పుట నీవు తహజ్జుద్ పుణ్యం పొందుటకు ఒక కారణం. ఎలా అనగా ఒక మంచి గురించి బోధించే వ్యక్తి, ఆ మంచిని పాటించే వ్యక్తి లాంటి (పుణ్యం పొందుతాడు). మేలు వైపునకు ఆహ్వానించేవాడివి అయిపో, తెలిసిన ఈ విషయాలను ప్రచారం చేయి,

నీతో ఎంత మంది నేర్చుకొని, వాటిని పాటిస్తారో అంత మంది పుణ్యాలు నీవు పొందుతావు (వారి పుణ్యాల్లో ఏలాంటి కొరత జరగదు).